

අ.පො.ස සාමාන්‍ය
පෙළ විභාගය - 2021
පුරවැසි අධ්‍යාපනය
විභාග ඉලක්ක සම්මන්ත්‍රණය

දේශපාලන විද්‍යා දේශක -
සම්පත් තිලකරත්න

B.A (Hons) Pol.Sc

ආර්ථික ක්‍රම හා ආර්ථික සබඳතා

- ▶ මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න හා ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්
- ▶ මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න
 - ▶ ස) කුමක් කොපමණ නිෂ්පාදනය නරන්නේද?
 - ▶ සස) කෙසේ නිෂ්පාදනය කරන්නේද?
- ▶ යොදාගන්නා හා ශිල්පීය ක්‍රමය කුමක්ද?
- ▶ නිෂ්පාදනය කරනුයේ කුමන අංශයෙන්ද?
- ▶
- ▶ සසස) කවුරුන් සඳහා නිෂ්පාදනය කරන්නේද?
- ▶
- ▶ නිෂ්පාදන සාධක හා ඒවාට කරන ගෙවීම්
- ▶ ආර්ථිකයක සිදුවන ක්‍රියාවලි
 - ▶ 01) නිෂ්පාදනය
 - ▶ 02) බෙදා හැරීම
 - ▶ 03) පරිභෝජනය

- විවිධ ආර්ථික ක්‍රම පිළිබඳව තොරතුරු ගවේෂණය කිරීම

01) ධනවාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රමය

02) සමාජවාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රමය

03) මිශ්‍ර ආර්ථික ක්‍රමය

- වෙළඳපොළ ආර්ථික සංකල්පය
- වෙළඳපොළ ආර්ථිකයන්හි විවිධ ස්වරූප
- ශ්‍රී ලංකාව කෙරෙහි ගෝලීයකරණයේ බලපෑම
- ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන ආර්ථික ක්‍රමය හා සංවර්ධනය
- සංවර්ධනය හැඳින්වීම
- වර්තමාන ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ නව සංවර්ධන ප්‍රවණතා
- තාක්ෂණික දියුණුව හා ගෝලීයකරණය ලෝක ආර්ථිකය හා ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය කෙරෙහි ඇතිකරන බලපෑම.
 - තාක්ෂණික දියුණුව හා ගෝලීයකරණය
 - තාක්ෂණික දියුණුව ලෝක ආර්ථිකයට කරන බලපෑම.
 - ගෝලීයකරණය ශ්‍රී ලංකාවට කරන බලපෑම

▪ මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න හා ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්

01) ආර්ථික ක්‍රමයක් යනු කුමක්ද?

“මිනිසාට මුහුණදීමට සුදුසු මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න විසඳා ගැනීම සඳහා යම් සමාජයක් සංවිධානය වී ඇති ආකාරය වේ”

- සාමූහික සමාජ ජීවිතයක් ගතකිරීමේදී මිනිසාට විවිධ අවශ්‍යතා හා උවමනාවන් ඇති

- අවශ්‍යතා යනු මොනවාද?

මිනිසාගේ පැවැත්ම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය මූලික දේවල්
නිදසුන් :- ආහාර, නිවාස, ඇඳුම් පැළඳුම්, ලිංගිකත්වය

- උවමනා යනු මොනවාද?

- “උවමනා යනු අවශ්‍යතා ඉටුකරගන්නා විවිධ ස්වරූප වේ”

- මිනිසාට ජලය අවශ්‍යතාවයකි.එහෙත් උවමනාව අනුව ඇල් ජලය ද, උණු ජලය ද යන්න වෙනම කරුණකි

- අවශ්‍යතාවය :- නිවාස

- උවමනාව :- පැල්පත්, මැටිගෙවල්, තට්ටු නිවාස

- මිනිසුන්ගේ සමාජ, ආර්ථික තත්වය අනුව උවමනා විවිධ වන අතර අසීමිත ද වේ.

- මිනිසුන්ගේ අවශ්‍යතා හා උවමනා විවිධ වන අතර අසීමිත වේ

- අවශ්‍යතා හා උවමනා අසීමිත වීමත් සම්පත් සීමිත වීමත් “නිශක්තම” ලෙස හදුන්වයි.

- නිශක්තම නිසා උවමනා සපුරා ගැනීමේදී තෝරා ගැනීමට සිදුවේ.

02)මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න

**‘සෑම අර්ථ ක්‍රමයකට මුහුණදීමට සිදුවන ප්‍රශ්න
මූලික ආර්ථික ලෙස හැඳින්වේ**

01) කුමක් කොපමණ නිෂ්පාදනය කරන්නේද?

02) කෙසේ නිෂ්පාදනය කරන්නේද?

03) කවුරුන් සඳහා නිෂ්පාදනය කරන්නේද?

01) කුමක් කොපමණ නිෂ්පාදනය කරන්නේද?

“තිබෙන සම්පත්වලින් කුමන භාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කරන්නේ ද? කොපමණ ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය කරනවා ද යන්න තීරණය කළ යුතුය”

02) කෙසේ නිෂ්පාදනය කරන්නේද?

කෙසේ නිෂ්පාදනය කරන්නේ ද යන්න විමසීමේ දී මුහුණ දීමට සිදුවන ගැටළු දෙකකි.

01) යොදාගන්නා ශිල්පීය ක්‍රමය කුමක් ද?

02) නිෂ්පාදනය කරනු ලබන්නේ කුමන අංශයෙන් ද?

නිෂ්පාදනය සඳහා යොදාගන්නා ශිල්පීය උපක්‍රම දෙකකි

01) ප්‍රාග්ධන සුක්ෂම (යන්ත්‍ර සූත්‍ර වැඩි භාවිතය)

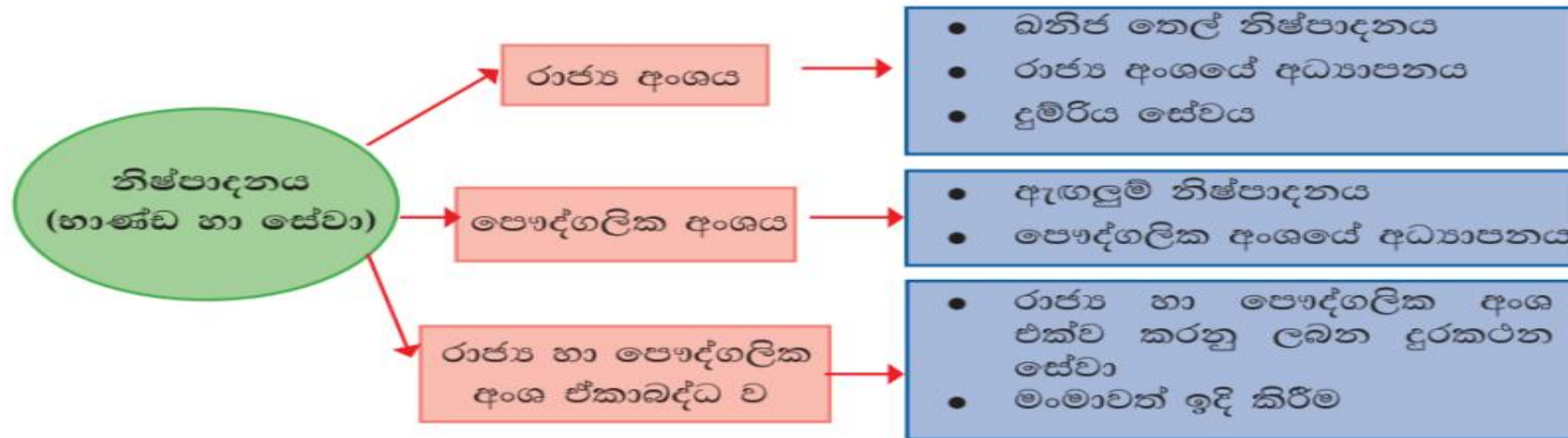
02) ශ්‍රම සුක්ෂමය (මිනිස් ශ්‍රමය බහුලව භාවිතය)

■ නිෂ්පාදනය කරන්නේ

01) රාජ්‍ය අංශයෙන් ද?

02) පෞද්ගලික අංශය

03) රාජ්‍ය, පෞද්ගලික අංශ ඒකාබද්ධව ද?

■ නූතන ලෝකයේ නිෂ්පාදන කටයුතු පහසු කිරීම.

01) නව පුද්ගල ව්‍යාපාර

02) පුද්ගල සමාගම්

03) හවුල් ව්‍යාපාර

04) සමූපකාර සමිතිය

05) බහු ජාතික සමාගම් සංවිධානය වී ඇත.

03)කවුරුන් සඳහා නිෂ්පාදනය කරන්නේද?

- මෙයින් අදහස් වන්නේ භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය කරන්නේ කවුරුන් උදෙසාද යන්නයි.
- භාණ්ඩයක් නිෂ්පාදනය කිරීමේදී ඉලක්ක කණ්ඩායම ක-මක් ද?

නිදසුන් :- 01) ඉහළ ලාභයක් ලැබිය හැකි සුඛෝපභෝගී භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කරනවාද?

02) අඩු ආදායම් ලබන අය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ නිපදවනවාද?

❖ නිෂ්පාදන සාධක හා ඒවාට කරන ගෙවීම්

- මිනිස් අවශ්‍යතා ඉටුකරගැනීමේදී විවිධ භාණ්ඩ හා සේවා යොදා ගනී.
- භාණ්ඩ ප්‍රධාන කොටස් 02කි

01) ආර්ථික භාණ්ඩ :- නිෂ්පාදනයේදී පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවන පරිහරණය සඳහා මිලක්ගෙවීමට සිදුවන භාණ්ඩ ආර්ථික භාණ්ඩ වේ.

නිදසුන් :- ආහාර, ඇඳුම්, ඖෂධ

02) ආර්ථික නොවන භාණ්ඩ :- ස්වභාවධර්මයෙන් නොමිලයේ ලැබෙන භාණ්ඩ

නිදසුන් :- හිරු එළිය, ජලය, වාතය

- ආර්ථික නොවන භාණ්ඩ ආර්ථික භාණ්ඩ වන අවස්ථා ද ඇත.

01) බෝතල් කළ ජලය

02) විදුලිය, හිරු එළිය භාවිතය

03) නයිට්‍රජන් වායුව වාහනවලට යෙදීම.

■ නිෂ්පාදන සාධක (නිෂ්පාදන හා මූලධර්ම)

01) භූමිය

02) ශ්‍රමය

03) ප්‍රාග්ධනය

04) ව්‍යවසායක්ත්වය

01) භූමිය

පොළොව හා ඒ හා සම්බන්ධ සිය සම්පත් භූමියට අයත් වේ. මෙය නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගැනීමේදී ගෙවන කුලිය “බදු කුලිය” වේ.

02) ශ්‍රමය

භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය සඳහා විවිධ පුද්ගලයන් විසින් වැය කරන කායික හා මානසික ශක්තිය “ශ්‍රමය” වේ

▪ මෙය කොටස් 02කි

01) කායික ශ්‍රමය - කම්කරුවන්, ගෙවීන්, රියදුරන්

02) මානසික ශ්‍රමය - වෛද්‍ය, ඉංජිනේරුවන්, ගුරුවරු

▪ ශ්‍රමයට කරන ගෙවීම “වැටුප” වේ

03) ප්‍රාග්ධනය

- නිෂ්පාදනය සඳහා මිනිසා විසින් යොදවන විවිධ මෙවලම් හා උපකරණ ප්‍රාග්ධනය වේ.
යන්ත්‍ර, සූත්‍ර, ගොඩනැගිලි
- ප්‍රාග්ධනය සඳහා කරන ගෙවීම “පොළිය” වේ

04) ව්‍යවසායකත්වය

- විසිරී ඇති නිෂ්පාදන සාධක එකතුකර නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා වෙහෙසවීමේ කාර්යය ව්‍යවසායකත්වය වේ.
- ව්‍යවසායකත්වය සඳහා කරන ගෙවීම ලාභ හෙවත් ලාභය වේ

❖ ආර්ථිකයක සිදුවන ක්‍රියාවලි

ආර්ථිකයක සිදුවන ක්‍රියාවලීන් ප්‍රධාන කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ

01) නිෂ්පාදනය

02) බෙදාහැරීම

03) පරිභෝජනය

01) නිෂ්පාදනය

“නිෂ්පාදනය යනු ආර්ථික සම්පත් මිනිස් උවමනා ඉටු කරගෙන හැකි ආකාරයට වෙනස් කිරීම වේ”

➤ නිෂ්පාදනය අංශ තුනකි

01) කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය

තේ, පොල්, රබර්, වී හා වෙනත් ධාන්‍ය වර්ග, එළවළු, පළතුරු, මස්, මාළු, බිත්තර

02) කාර්මික නිෂ්පාදනය

යන්ත්‍ර සූත්‍ර, මොටර් රථ, ඇඟලුම්, ලිපිද්‍රව්‍ය, සකස් කළ ආහාර

03) සේවා නිෂ්පාදනය

අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය, තැපැල් විදුලි සංදේශ, විදුලිය, ප්‍රවාහනය

➤ නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ආකාර තුනකි

01) පාරිභෝගික භාණ්ඩ

02) අන්තර් භාණ්ඩ

03) ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ

❖ **පාරිභෝගික භාණ්ඩ**

“පුද්ගල අවශ්‍යතා හා උච්ඡතා ඉටුකර ගැනීම සඳහා යොදාගන්නා භාණ්ඩ ලෙස හැඳින් වේ”

නිදසුන් :- එදිනෙදා භාවිතයට ගන්නා ආහාර, ද්‍රව්‍ය, ඇඳුම් පැළඳුම්, ඖෂධ

❖ **අන්තර් භාණ්ඩ**

“කිසියම් භාණ්ඩයක් නිෂ්පාදනය කරගැනීම සඳහා උපයෝගී කරගන්නා භාණ්ඩ අන්තර් භාණ්ඩ වේ”

නිදසුන් :- වී නිෂ්පාදනය සඳහා යොදාගන්නා පොහොර, ගෘහ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගන්නා දැව.

❖ **ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ**

“නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා ඍජුව යොදාගන්නා භාණ්ඩ වේ. ආයෝජන භාණ්ඩ ලෙසද හැඳින් වේ”

නිදසුන් :- යන්ත්‍ර සූත්‍ර, ගොඩනැගිලි, වාහන

02) බෙදාහැරීම

“බෙදාහැරීම යනු, භාණ්ඩ හා සේවා පරිභෝගිකයා දක්වා ලබාදීමේ ක්‍රියාවලිය නම් වේ”

01) මුල්කාලීනව යැපුම් ආර්ථිකය පැවතුණි.

02) භාණ්ඩ හා වෙනත් භාණ්ඩ හුවමාරුව.

03) වෙළඳපොළ මගින් මුදල් මාධ්‍ය මත භාණ්ඩ හුවමාරුව.

මෙම ක්‍රියාවලිය වෙළඳාම වන අතර, වෙළඳාම ජාතික හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් සිදුවේ.

▪ වෙළඳාම ප්‍රධාන කොටස් දෙකකි.

01) නොග වෙළඳාම

02) සිල්ලර වෙළඳාම

01)තොග වෙළඳාම

“නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ විශාල තොග වශයෙන් අවසන් පාරිභෝගිකයාට නොව අතරමැදි වෙළඳුන්ට ලබා දුමේ කාර්ය තොග වෙළඳාම වේ”

තොග වෙළඳාම සිදුවන්නේ,

01) නිෂ්පාදකයා හා තොග වෙළෙන්ඳා අතර

02) තොග වෙළෙන්ඳා හා සිල්ලර වෙළෙන්ඳා අතර

02)සිල්ලර වෙළඳාම

“නිෂ්පාදකයාගේ හෝ තොග වෙළෙන්ඳාගෙන් ලබා ගන්නා භාණ්ඩ පාරිභෝගිකයාට කුඩා ප්‍රමාණයෙන් ලබාදීම සිල්ලර වෙළඳාම වේ”

- **නිෂ්පාදකයා හා පාරිභෝගිකයා දක්වා භාණ්ඩ ගලා යාමේ ක්‍රියාවලියේදී හසුරුවන අවසාන අතරමැදියා සිල්ලර වෙළෙන්ඳා වේ.**

03) පරිභෝජනය

“පරිභෝජනය යනු, ආර්ථිකයක නිෂ්පාදනය කරන භාණ්ඩ හා සේවා යොදාගෙන මිනිස් අවශ්‍යතා හා උවමනා ඉටුකර ගැනීමයි”

- **අවශ්‍යතා ඉටුකරගන්නා පුද්ගලයා පාරිභෝගිකයා වේ.**
- **පුද්ගල අවශ්‍යතා හා උවමනා සෘජුව ඉටුකරගැනීමට දායක කර ගන්නා භාණ්ඩ වේ.**

➤ විවිධ ආර්ථික ක්‍රම

“ආර්ථික ක්‍රමයක් යනු, මිනිසා මුහුණ දෙන මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න විසඳා ගැනීම සඳහා විවිධ සමාජ සංවිධානය වී ඇති ආකාරයයි”

01) ධනවාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රමය

02) සමාජවාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රමය

03) මිශ්‍ර ආර්ථික ක්‍රමය

01) ධනවාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රමය

“ධනවාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රමයක් යනු, පෞද්ගලික අංශය සතුව දේපළ අයිතිය නිබේන සහ ඒවා ලාභඅරමුණු කරගෙන ආර්ථික කටයුතුවල මෙහෙයවන ආර්ථික සංවිධානයකි”

▪ ධනවාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රමයක ලක්ෂණ

01) දේපළ පිළිබඳ පෞද්ගලික අයිතිය

02) තරඟකාරී විච්ඡතවෙළඳපොල ක්‍රමය

03) නිෂ්පාදන සාධකවල අයිතිය පෞද්ගලික අංශය සතුවීම.

04) ලාභය අරමුණු කරගෙන නිෂ්පාදනය සිදුවීම.

05) ආදායම් බෙද්‍ය යාමේද්‍ය විෂමතාවය.(අසමාන ලෙස බෙද්‍ය යාම)

- වෙළඳ ප්‍රචාරණය මගින් පාරිභෝගිකයන් තම නිෂ්පාදන වෙත රඳවා ගැනීම.
- වෙළඳපොළේ ඇති නිෂ්පාදන අතරින් තම අභිමතය පරිදි භාණ්ඩ මිලදු ගැනීමේ නිදහස පාරිභෝගිකයාට ඇති
- ධනවාද්‍ය ආර්ථිකය පවතින රටවල්
නිදසුන් :- ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය, මහවුතානය, 'ස්ට්‍රේලියාව
- ලෝකයේ පූර්ණ වශයෙන් ධනවාද්‍ය අර්ථක්‍රම දැකිය නොහැකිය.
මේ දේපළ රාජ්‍ය අංශය සතුව ඇත.

02) සමාජවාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රමය

“සමාජවාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රමයක් යනු පෞද්ගලික දේපල ක්‍රමය වෙනුවට පොදු දේපළ ක්‍රමය පවතින ආර්ථික සංවිධානයකි”

- සමාජවාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රමය, සැලසුම්ගත ආර්ථික ක්‍රමය, රාජ්‍ය ව්‍යවසාය ආර්ථික ක්‍රමය ලෙස ද හඳුන්වයි.

■ සමාජවාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රමයක ලක්ෂණ

01) දේපළ පිළිබඳ අයිතිය රජය සතු සතුවීම

02) මධ්‍ය සැලසුම් මණ්ඩලයක් මගින් ආර්ථිකය මෙහෙයවීම.

03) මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න විසඳීමේ දී පොදු යහපත උදෙසා කටයුතු කිරීම.

- සමාජවාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රමය පවතින රටවල් උතුරු කොරියාව, කියුබාව
- අදවන විට සමාජවාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රමය වෙනස්වෙමින් පවතී.

03) මිශ්‍ර ආර්ථික ක්‍රමය

“මිශ්‍ර ආර්ථික ක්‍රමයක් යනු ධනවාද්‍ය හා සමාජවාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රමයන්හි ලක්ෂණ මිශ්‍ර කරගත් ආර්ථිකක්‍රමයකි”

ශ්‍රී ලංකාව මිශ්‍ර ආර්ථිකයක් සහිත රටක් වේ

▪ මිශ්‍ර ආර්ථික ක්‍රමයක ලක්ෂණ

- 01) නිෂ්පාදන සාධකවල අයිතිය රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික යන දෙඅංශයම සතුවීම.**
- 02) මූලික ආර්ථික ප්‍රශ්න විසඳීමට රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික යන අංශ දෙකම මැදිහත්වීම.**
- 03) වෙළඳපොළ මත භාණ්ඩවල මිල තීරණය වුවද, රජයද ඒ සඳහා මැදිහත් වීම.**
- 04) පෞද්ගලික හා රාජ්‍ය ව්‍යවසාය යන අංශ දෙකම ක්‍රියාත්මක වීම.**
- 05) පොදු යහපත හා සුභසාධනය සඳහා රජය මැදිහත් වීම.**

❖ වෙළඳපොල ආර්ථික සංකල්පය

- වෙළඳපොල ආර්ථික සංකල්පය යනු නව ලිබරල්වාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රමයයි
- මෙම ආර්ථික ක්‍රමය යටතේ පෞද්ගලික අංශයට කළහැකිදේ රජය නොකරන අතර අවම රාජ්‍ය සංකල්පය ක්‍රියාත්මක වේ
- සමාජවාද්‍ය ආර්ථික ක්‍රම ලෙස පැවති රුසියාව,චීනය,පෝලන්තය වැනි රටවල් ක්‍රමිකව වෙළඳපොල ආර්ථික සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කරයි.

- **ලිබරල්වාද වෙළඳපොළ ආර්ථික ක්‍රමයක ලක්ෂණ**

- 01) රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් පෞද්ගලිකරණය කිරීම
- 02) වෙළඳපොළ තත්ත්ව මත මිල තීරණය වීමට ඉඩ සැලසීම.
- 03) දේශීය හා විදේශීය ආයෝජකයින් දිරිගැන්වීම.
- 04) සහනාධාර හා මිල පාලන ක්‍රම ලිහිල් කිරීම.
- 05) පෞද්ගලික දේපළ අයිතියට ඉඩ ලබාදීම.
- 06) ආර්ථික කටයුතුවලට රාජ්‍ය අංශය මැදිහත්වීම අවම කිරීම.
- 07) වෙළඳපොළ බාධාවන් ඉවත් කිරීම.
- 08) ආනයන අපනයන බදු ඉවත් කිරීම.
- 09) පාලන නීති ඊති සීමාවන් අවම කිරීම.
- 10) විනිමය අනුපාතය පාලනය කිරීම.

- **වෙළඳපොළ ආර්ථික ක්‍රමයක අභිව්‍යාපන ලක්ෂණ**

01) සෘණ ඛණ්ඩරතා

“සෘණ ඛණ්ඩරතා යනු වෙළඳපොළ ආර්ථික නිෂ්පාදනය කිරීමේදී වෙනත් පාර්ශවයන්ට වන බලපෑම නොසලකා හැරීම”

**නිදසුන් :- කර්මාන්තශාලා පිහිටුවීමේදී පරිසර දූෂණය,
මහජන ජීඩා කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම්**

- **වෙළඳපොළ ආර්ථිකයන්හි විවිධ ස්වරූප**

වෙළඳපොළ ආර්ථිකයේ ස්වරූප තුනකි.

01) ධනවාද්‍ය ලක්ෂණ වැඩි වෙළඳපොළ

**නිදසුන් :- ඇමරිකාව, 'ස්ට්‍රේලියාව, සිංගප්පූරුව,
දකුණු කොරියාව**

02) සමාජවාද්‍ය ලක්ෂණ වැඩි වෙළඳපොළ

නිදසුන් :- උතුරු කොරියාව, කියුබාව

03) පරිවර්තන ආර්ථික වෙළඳපොළ

**ඇමේනියාව, අසර්බයිජාන්, බෙලාරූස්, එස්ටෝනියාව ජෝර්ජියාව,
කසකස්තානය, ලැට්වියාව, ලිතුවේනියාව, රුසියාව, යුක්රේනය,
උස්බෙකිස්තානය, සෝවියට් සමූහාණුඩුවට අයත්ව තිබූ රටවල්ය.**

- පරිවර්තන ආර්ථිකයක ලක්ෂණ

▪ **ශ්‍රී ලංකාව කෙරෙහි ගෝලීයකරණයේ බලපෑම**

• **හැඳින්වීම**

- **ශ්‍රී ලංකාවට දුර්ඝ ඉතිහාසයක් ඇත.**
- **අතීතයේ සිට වර්තමානය දක්වා විවිධ ආර්ථික ක්‍රම පවතී. ආණ්ඩු පාලනය මත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය වෙනස් වී ඇත.**
- **1948 නිදහසේ සිට මේ දක්වා ධනවාද, සමාජවාද, හා මිශ්‍ර ආර්ථික ක්‍රම දක්නට ලැබේ.**

- **ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන ආර්ථික ක්‍රමය හා සංවර්ධනය**

- දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන්නේ **1977** හ÷න්වාදුන් විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය මත ක්‍රියාත්මක වන වෙළඳපොල නිතරකර ආර්ථික ක්‍රමයයි.

- විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය යටතේ පෞද්ගලික ව්‍යවසාය දිරිගැන්වීමට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග.

01) පෞද්ගලික ආයෝජකයින්ට විවිධ බදු සහන සැලසීම.

02) වෙළඳ බදු (නිරුබදු) අඩු කිරීම.

03) වෙළඳපොලට රජයේ මැදිහත්වීම අඩුකිරීම.

04) රාජ්‍ය දේපළ පෞද්ගලිකරණය කිරීම.

05) විනිමය අනුපාතිකය නිදහස් තීරණයට වීමට ඉඩ ලබාදීම.

06) විදේශ ආයෝජන දිරිගැන්වීම

07) රාජ්‍ය ආයතන තරඟකාරී වෙළඳපොලට විවෘත කිරීම

08) ආනයන, අපනයන ආර්ථිකයක් හ÷න්වාදීම

09) යටිතල පහසුකම් පුළුල් කිරීම.

10) නිදහස් වෙළඳ කලාපය පිහිටුවීම.

• **ශ්‍රී ලංකාවේ වෙළඳපොළ ආර්ථිකයේ ලක්ෂණ**

- 01) පෞද්ගලික අංශය දිරිගැන්වීම.**
- 02) රාජ්‍ය ව්‍යවසාය කටයුතුවලින් අන්වීම.**
- 03) රාජ්‍ය ව්‍යවසාය පෞද්ගලීකරණය කිරීම.**
- 04) විදේශ වෙළඳාම සම්බන්ධ බාධා ලිහිල් කිරීම.**
- 05) රාජ්‍ය විනිමය පාලනයෙන් ඉවත් වීම**
- 06) රාජ්‍ය ව්‍යවසායකයින් දිරිගන්වන්නෙකු ලෙස කටයුතු කිරීම**
- 07) රැකියාලේ විදේශ අගය වෙළඳපොළේ තීරණය වීමට ඉඩ හැරීම**

▪ සංවර්ධනය හැඳින්වීම

- සමාජයටහිතකර ආකාරයෙන් සිදුවන වර්ධනය සංවර්ධනය ලෙස හැඳින් වේ
- ආර්ථික වර්ධනය සහ සංවර්ධනය යනු කක්ම නොවේ
- ආර්ථික වර්ධනය යනු මූර්ත ජාතික නිෂ්පාදනයේ වසරින් වසර සිදුවන වැඩිවීමේ ප්‍රතිශතයයි
- සංවර්ධනය යනු ආර්ථික දේශපාලන සමාජයීය හා මානව යන සෑම කේෂේත්‍රයකම සමාජයටහිතකර වර්ධනය වේ.

■ සංවර්ධනය පිළිබඳ නිර්වචන

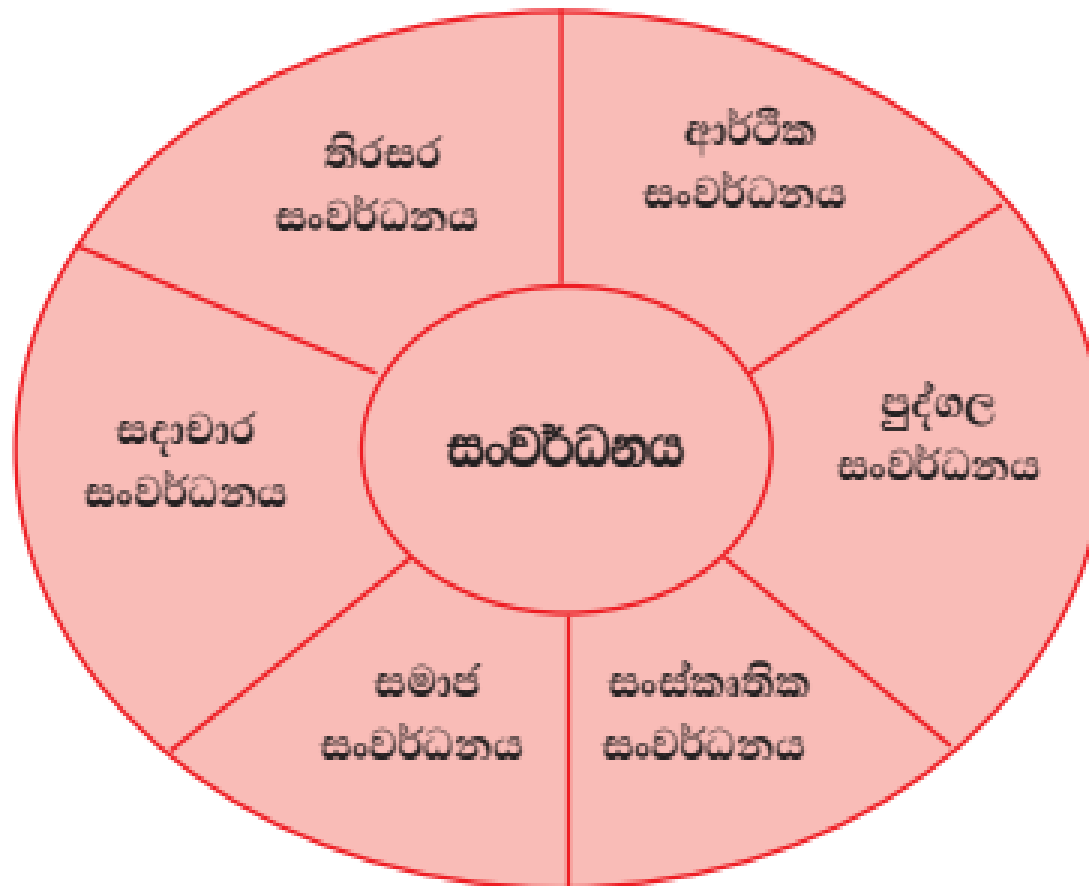
● එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වාර්තාව - 2000

“ආර්ථික, දේශපාලන, සමාජ හා මානව යන අංශය්ගෙන් දියුණුවීම හා දරිද්‍රතාවය අවම වීම තිරසර දියුණුව නැතිකිරීම සංවර්ධනයයි”

“සංකීර්ණ සංස්කෘතික හා පාරිසරික සාධක ඒවායේ අන්තර්ගත ක්‍රියාකාරීත්වය මත ඇතිවන ආර්ථික හා සමාජයීය පරණාමන ක්‍රියාවලිය සංවර්ධනයයි”
([www.bnsiness dictionary.com](http://www.bnsinessdictionary.com) 2013.08.12)

“තිරසාර සංවර්ධනය යනු, සංවර්ධනය කරා යන ගමනේදී ආර්ථිකය සතු සම්පත් අනාගත පරම්පරාව සඳහා සුරක්ෂිත කරමින් වර්තමාන අවශ්‍යතා ඉටු කරගැනීම වේ.(මෙය ධරණීය සංවර්ධනය ලෙසද හැඳින්වේ)”

- සංවර්ධනයේ විවිධ අංශ

▪ නිරසර සංවර්ධනයේදී සැලකිය යුතු කරුණු කිහිපයක් සැවිස් (2004) සඳහන් කර ඇත.

- 01) මූලික අවශ්‍යතා තෘප්තිමත් කර ගැනීම
- 02) අනාගත පරම්පරාව සමඟ ඒකමතික වීම.
- 03) ජනතා සහභාගීත්වය ඇතිකර ගැනීම.
- 04) පරිසරය ආරක්‍ෂා කර ගැනීම.
- 05) ස්වාභාවික සම්පත් සංරක්‍ෂණය.
- 06) සමාජ සුරක්‍ෂිතතාවය.
- 07) අන්‍ය සංස්කෘතීන්ට ගරු කිරීම.

■ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ 2000 දී සහග්‍රක සමුළුවේදී
සංවර්ධන ඉලක්ක

- 01) දුප්පත්කම හා සාහිෂ්‍ය තුරන් කිරීම
 - 02) පොදු ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයක් ළගා කරගැනීම.
 - 03) පුරුෂ සමානාත්වය හා කාන්තාව බලවත් කිරීම.
 - 04) ළඳුරු මරණ අනුපාතිකය අඩුකිරීම.
 - 05) මානසික සෞඛ්‍ය වර්ධනය.
 - 06) ඒඩ්ස්, මැලේරියාව වැනි රෝග මර්දනය.
 - 07) පාරිසරික නිරසාර බව සුරක්ෂිත කිරීම.
 - 08) සංවර්ධනය සඳහා ගෝලීය සම්බන්ධතාවක් ඇතිකිරීම.
- මෙම ඉලක්ක ඉටු කරගැනීමට ශ්‍රී ලංකාව පිළිගෙන ඇත.

❖ වර්තමාන ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ නව සංවර්ධන ප්‍රවණතා

- ශ්‍රී ලංකාවේ අතීතයේ පැවතියේ යැපුම් කෘෂි ආර්ථිකයයි
- ඉංග්‍රීසි පාලනය යටතේ වැවිලි හෝග මත පදනම් වූ ආනයන අපනයන ආර්ථිකයකට පරිවර්තනය වේ
- 1977 ට පෙර කෘෂිකාර්මික, කාර්මික හා සේවා අංශවල රාජ්‍ය අංශය වැඩි ශ්‍රමිකාවක් රඟ දක්වන ලදී. ඒ සඳහා දේශීය සම්පත් උපයෝගී කරගෙන ආනයන අපනයන ආදේශන කර්මාන්ත
- ශ්‍රී ලංකාවේ නව සංවර්ධන ප්‍රවණතා නිදහසින් පසුව අවධි කීපයකට බෙදා දැක්විය හැකිය.

අවධිය	විශේෂ ලක්ෂණ
1948-1960	- ආනයන අපනයන මත පදනම් වූ ආර්ථික ක්‍රමයක් පැවතීම - රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික යන අංශ දෙක ම ආර්ථික ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ වීම - වැවිලි කර්මාන්තයට මූලිකත්වය ලබා දීම - දේශීය යැපුම් කෘෂි අංශය දිරි ගැන්වීම - පෞද්ගලික ව්‍යවසායයන් ජනසතු කිරීම (1956 න් පසු) - පාරිභෝගික සහනාධාර ලබා දීම
1961-1970	- අර්ධ විවෘත ස්වරූපයක් ගැනීම - විනිමය නීති ලිහිල් කිරීම - පෞද්ගලික ව්‍යවසායකයන්ට ඉඩ ප්‍රස්තා ලබා දීම - ආහාර සහනාධාර අඩු කිරීම
1970-1977	- ආවෘත නැඹුරු ආර්ථිකයක් බවට පත්වීම - ආනයන ආදේශ කර්මාන්ත ඇරඹීම - ආනයන සඳහා සීමා පැනවීම - අත්‍යවශ්‍ය ආහාර බෙදා හැරීම සඳහා නව නීති පැනවීම - සලාක ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක වීම - පෞද්ගලික ඉඩම් අයිතිය සීමා කිරීම - දේශීය යැපුම් කෘෂි අංශය දිරි ගැන්වීම - විනිමය පාලන නීති දැඩි කිරීම - සංවර්ධනය වැඩි වශයෙන් දේශීය සම්පත් මත රඳා පැවතීම

1978-1993	• විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වා දීම • ආනයන අපනයන සීමා ලිහිල් කිරීම • විදේශ ආයෝජකයන්ට බදු සහන ලබා දීම • අපනයන මූලික කර්මාන්ත ඇරඹීම • ආහාර සහනාධාර සීමා කිරීම • කාර්මික අංශයට වැඩි සැලකිල්ලක් දැක්වීම • නිදහස් ආයෝජන කලාප ඇති කිරීම • දුප්පත් ජනතාව සඳහා විවිධ සුබභසාධන වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම • අධ්‍යාපනය සඳහා නිල ඇඳුම්, පෙළපොත්, දිවා ආහාර නොමිලේ ලබා දීම • පොදු ලබන රාජ්‍ය ආයතන පෞද්ගලිකකරණය කිරීම
1994-2004	• විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක කිරීම • පෞද්ගලික ව්‍යවසායයන්ට බදු සහන ලබා දීම • යම් රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් පෞද්ගලිකකරණය • යටිතල පහසුකම් සැපයීම සඳහා පෞද්ගලික අංශය දායක කර ගැනීම • රාජ්‍ය ආයතන ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම • ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනයේ දී ජාත්‍යන්තර උපදෙස් ලබා ගැනීම

▪ **2004 පසු ආර්ථිකයේ විශේෂ ලක්ෂණ**

01) විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය

02) දේශීය කෘෂි අංශය හා ආයෝජන කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම.

03) රාජ්‍ය ආයතන පෞද්ගලීකරණය අත්හිටුවීම.

04) පෞද්ගලීකරණය කළ රාජ්‍ය ආයතන නැවත රජයට පවරා ගැනීම.

නිදසුන් :- ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවය, සෙවණගල සීනි සමාගම, කඩදාසි කම්හල තෙල් ගෘහි සමාගම ලිතුවෝ වර්තමාන)

05) දේශීය කෘෂි ආර්ථිකය දියුණු කිරීම.

නිදසුන් :- පොහොර සහනාධාරය, අපි වවමු රට නගමු වැඩසටහන

06) යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම.

නිදසුන් :- අධිවේගී මාර්ග ඉදිකිරීම, වරාය හා ගුවන්තොටුපොල පිහිටුවීම, කොළඹ වරාය ප්‍රතිසංස්කරණය, විදුලි බලාගාර පිහිටු වීම.

07) ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා විවිධ ව්‍යාපෘති දියත් කිරීම.

නිදසුන් :- දිව්‍යාගුම, මග නැගුම, ගම නැගුම, නගර අලංකරණය, මාර්ග සංවර්ධනය

08) නාගරික සංවර්ධනය වේගවත් කිරීම.

09) ආදායම්ලාභී ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය උසස් කිරීම.

නිදසුන් :- සමෘද්ධි වැඩසටහන, ස්වයං රැකියා නියුක්තිකයන් දිරිගන්වීම, ගෙවතු වගා වැඩසටහන

10) තොරතුරු තාක්ෂණය ප්‍රචලිත කිරීම.

නිදසුන් :- නැණසල වැඩසටහන, විද්‍යාතා සම්පත් මධ්‍යස්ථානය

II) අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ නව වෙනස්කම් සිදුකිරීම.

නිදසුන් :- තාක්ෂණි විෂය ධාරාව උසස් පෙළට හ÷න්වා දීම, වෘත්තීය හා තාක්ෂණ විශ්ව විද්‍යාල පිහිටුවීම, පාසල් දහසේ වැඩසටහන තාක්ෂණ විද්‍යාගාර, ගණිතාගාර පිහිටුවීම.

▪ **2015 පසු ආර්ථිකයේ විශේෂ ලක්ෂණ**

01)විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම්

02)දේශීය කෘෂිකර්මාන්තය හා ආයෝජන කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් ඇති

03)පාඩු ලබන රාජ්‍ය ආයතන පෞද්ගලීකරණය කිරීම්

04)විදේශ ආයෝජන කෙරෙහි උනන්දුව.

▪ පවතින ආර්ථික සංවර්ධනය හරහා ශ්‍රී ලංකාවට අත්වන වාසි

- 01) සේවා නියුක්තිය ඉහළ යාම.
- 02) විදේශ විනිමය ඉපයීම ඉහළ යාම.
- 03) ජනතාවගේ ජීවන මට්ටම උසස්වීම.
- 04) ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය වේගවත්වීම.
- 05) ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයක් පවත්වා ගැනීම.
- 06) ලෝකආර්ථිකවලට මුහුණ දීමට හැකිවීම.
- 07) යටිතල පහසුකම් වර්ධනය වීම.
- 08) නව රැකියා වෙළඳපොළ පුළුල්වීම.
- 09) ජාත්‍යන්තරයේ ප්‍රසාදය ඇතිවීම.
- 10) ජාතීන් අතර සංහිඳියාව පවත්වාගෙන යාමට හැකිවීම.

❖ ශ්‍රී ලංකාවේ සමෘද්ධි පවුල් සංඛ්‍යාව ක්‍රමයෙන් අඩු වීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ සමෘද්ධිලාභී පවුල් සංඛ්‍යාව ක්‍රමයෙන් අඩුවීම

වර්ෂය	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
පවුල් සංඛ්‍යාව	1960664	1916594	1844660	1631133	1600786	1572129	1541619	1515613

ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධනය පිළිබඳ දර්ශක කිහිපයක්

දර්ශකය	2009	2010	2011	2012
ලදරු මරණ අනුපාතිකය	10.0	8.5	8.5	9.4
උපත් අනුපාතිකය	18.4	17.6	17.6	17.4
සාක්ෂරතාව	91.3	91.4	91.9	92.2
ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයට ඇතුළත්වීමේ ප්‍රතිශතය	102	91	97	92
මානව සංවර්ධන දර්ශකයට අනුව ශ්‍රී ලංකාවට හිමි තැන	102	91	97	92

- තාක්ෂණික දියුණුව ගෝලීයකරණය ලෝක ආර්ථිකය හා ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය කෙරෙහි ඇතිකරන බලපෑම.

➤ **තාක්ෂණික දියුණුව හා ගෝලීයකරණය**

- හුදකලාව ජීවත් වූ මිනිසා ජීවත්වීමට පටන් ගැනීමත් සමඟ විවිධ සොයා ගැනීම් සඳහා යොමුවිය.
- යුරෝපයේ පුනරුදයත් සමඟ නව තාක්ෂණයද ක්‍රමයෙන් දියුණු වීම.
- විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික පදනම් කරගෙන ලෝකයේ සෑම අංශයෙක්ම එකට සම්බන්ධ වී තිබේ. මෙය ගෝලීයකරණය හෙවත් විශ්ව ගම්මානයක් ලෙස හැඳින්වේ.
- නවීන තාක්ෂණයක් සමඟ නිර්මාණය වී ඇති නිෂ්පාදන කීපයක් පහත පරිදි වේ.
- තාක්ෂණයත් සමඟ ලෝකය සම්පූර්ණ ගෝලීයකරණය ලෙස හඳුන්වා දිය හැකිය.
- ආර්ථික, දේශපාලන හා සංස්කෘතික ක්‍රියාකාරීත්වයන් තුළ සිදුවන අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධතාවය ගෝලීයකරණය නම් වේ.

➤ ගෝලීයකරණය තුළ දක්නට ඇති විශේෂ ලක්ෂණ

01) වැඩ ලෝකය පුළුල් වීම.

02) ගෝලීය වෙළඳපොළ පුළුල් වීම.

03) ලෝකයේ 'නෑම රටක ජීවත්වීමට හැකි වීම.

04) තම දක්ෂතා හා හැකියා අනුව වෙනත් රටක සේවය කිරීමට හැකිවීම.

05) අඩු මිලට ශ්‍රමය ලබාගත හැකි රටවලට කර්මාන්ත සංක්‍රමණය වීම්

- ගෝලීයකරණය ව්‍යාප්තවීමට ආර්ථික හේතු දේශපාලන හා සමාජයීය හේතු හා සංස්කෘතික හේතු බලපානවා ඇත.
- ගෝලීයකරණය හෙවත් දියුණු රටවල් දේශන බලපෑම් සඳහා යොදාගනී.
නිදසුන් :- වෙළඳපොළ පාලනය, සම්බාධක පැහවීම.
- ගෝලීයකරණය නිසා විවිධ සංස්කෘතීන් මිශ්‍ර වේ.
- ලෝක බලවතුන් ලෝක වෙළඳපොළ තුළ වෙළඳ ආධිපත්‍ය පවත්වාගැනීමට කටයුතු කිරීම.
- සංවර්ධනය හා රටවල නව යටත් විජිතවාදය පැතිරීම.

❖ ගෝලීයකරණය ලෝක ආර්ථිකයට කරන බලපෑම

- යුරෝපා සංගමයේ අදහස වන්නේ ලෝකය එකම භාෂාවක් කතාකරන, එකම මුදල් ඒකකයක් භාවිතා කරන ජාතියක් බවට පත්විය යුතු බවයි.
- යුරෝපා සංගමයේ රටවල් තමරදව නමින් වෙනම මුදල් ඒකකයක්ද භාවිතා කරයි.
- ගෝලීයකරණය තුළ ලෝක ආර්ථිකය තනි ආර්ථික ඒකකයක් බවට පත්කිරීමට ලෝක බලවතුන් උත්සාහ ගනී
- ඊට සහය වීමට විවිධ ආයතන ස්ථාපිත කර ඇති

01) ලෝක බැංකුව (Word bank&

02) ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල (IMF&

03)එක්සත් ජාතීන්ගේසංවිධානය (U.N.O&

04) ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB&

05) ලෝක වෙළඳ සංවිධානය (WTO)

▪ ගෝලීයකරණය නිසා ලෝක ආර්ථිකය තුළ දක්නට ඇති ලක්ෂණ

01) බහුජාතික සමාගම් බිහිවීම.

02) විවිධ රටවල් පවතින බදු සහන, අඩුමිල ශ්‍රමය ලිහිල් පාරිසරික නීති මත ආයෝජනය කිරීම.

03) විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ලෝකයට හ÷න්වා දීම.

04) විවිධ කලාපීය සහයෝගීතා සංවිධාන පිහිටුවීම.

05) දේශීය මුදල් විදේශවලට ඇදියාම.

06) ලෝකයේ බලවත් රටවල් තම දේශපාලන බලය අනෙක් රටවලට ව්‍යාප්ත කිරීම.

07) තොරතුරු තාක්ෂණයේ විප්ලවීය වෙනසක් සිදුවීම.

08) වෙළඳාමට තිබූ බාධා ඉවත්කරමින් නිර්බාධ වෙළඳාම ඇතිවීම.

09) ශ්‍රම හා ප්‍රාග්ධන සඵලතා.

10) ලෝක නිෂ්පාදන මත ආර්ථික කටයුතු සිදුවීම.

II) ලෝක බලවතුන්ගේ මූලික අරමුණු 2කි.

I ලාභ උපරිම කරගැනීම.

ii දේශන ස්ථරභාවය හා ආධිපත්‍ය

12) ගෝලීයකරණයට මුහුණදුම් සඳහා පිහිටුවා ඇති සංවිධාන

සංවිධානය	සාමාජික රටවල්	අරමුණු
යුරෝපා සංගමය (EU)	ඕස්ට්‍රියාව, ප්‍රංශය, ඩෙන්මාර්කය, බෙල්ජියම්, ජර්මනිය, පින්ලන්තය, ග්‍රීසිය, අයර්ලන්තය, ඉතාලිය, නෙදර්ලන්තය, ලක්සම්බර්ග්, පෘතුගාලය, ස්පාඤ්ඤය, ස්විඩනය, මහා බ්‍රිතාන්‍යය	මූල්‍ය ගනුදෙනු වඩා ක්‍රමවත් කිරීම නිර්බාධ වෙළෙඳාම ව්‍යාප්ත කිරීම
උතුරු ඇමෙරිකානු නිදහස් වෙළෙඳ ගිවිසුම (NAFTA)	ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය, කැනඩාව, මෙක්සිකෝව	නිදහස් වෙළෙඳාම
දකුණු ආසියානු වරණාත්මක වෙළෙඳ ගිවිසුම (SAPTA)	ශ්‍රී ලංකාව, ඉන්දියාව, පකිස්තානය, බංග්ලාදේශය, භූතානය, නේපාලය, මාලදිවයින	කලාපීය වෙළෙඳාම පුළුල් කිරීම
බෙංගාල මුහුදු තිරය අවට රටවල් පිහිටුවා ගත් ආර්ථික සහයෝගීතා සංගමය (BIMST-EC)	බංගලාදේශය, ඉන්දියාව, මියන්මාරය, තායිලන්තය, ශ්‍රී ලංකාව	රෙදිපිළි, ඇඟලුම්, ඖෂධ හා තොරතුරු තාක්ෂණය ආදී ක්ෂේත්‍රවල ආයෝජන පුළුල් කිරීම රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන දිරි ගැන්වීම තාක්ෂණික හුවමාරුව කලාපීය සහයෝගීතාව ඇති කිරීම

- ගෝලීයකරණය ශ්‍රී ලංකාවට කරන බලපෑම්
- ධනාත්මක බලපෑම්

- 01) විදේශ ආයෝජනය හා නවීන තාක්ෂණය සැලැස්ම.
- 02) නව රැකියා අවස්ථා ඇතිවීම හා සේවා විප්ලවය අඩුවීම.
- 03) දේශීය නිෂ්පාදන සාධකවලට වැඩි ඉල්ලුමක් ඇතිවීම.
- 04) කාර්මික හා සේවා අංශවල ප්‍රගතියක් ඇතිවීම.
- 05) ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළ ඉලක්කකරගත් දේශීය නිෂ්පාදන බිහිවීම.
- 06) ගෙවුම් ශේෂ තත්වය යහපත්වීම.
- 07) ආර්ථික විවිධාංගීකරණය වීම.
- 08) ගුණාත්මක බවින් ඉහළ නිෂ්පාදන බිහිවීම (ගුණාත්මක හා කාර්යක්ෂම)
- 09) නිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් පුළුල් වීම.
- 10) දේශීය සම්පත්වලින් උපරිම ප්‍රයෝජන ලබා ගැනීම.
- 11) ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය වේගවත් වීම.
- 12) විවිධ කලාපීය සංවිධාන හා එකතුවීමට හැකිවීම
- 13) අකාර්යක්ෂම කර්මාන්ත, වෙළඳපොළෙන් ඉවත්වීම.
- 14) දේශීය පාරිභෝගිකයාට ඉහළ ගුණාත්මක තත්ත්වයෙන් යුතු භාණ්ඩ මිලට ගැනීමට හැකිවීම.
- 15) විදේශීය විශේෂඥදැනුම මෙරටට ගලා ඒම.

• **සෘණාත්මක බලපෑම්**

- 01) බහුජාතික නිෂ්පාදන සමග දේශීය නිෂ්පාදනවලට තරග කිරීමට නොහැකිවීම.**
- 02) කාර්මික ආයතනවලින් සිදුවන පාරිසරික හානිය ඉහළ යාම.**
- 03) විදේශ විනිමය, ලාභාංශ පොලී හා ණය වාරික ලෙසින් විදේශවලට ඇරයාම.**
- 04) බුද්ධි ගලනය වේගවත්වීම.**
- 05) සංවර්ධන රටවලින් සිදුවන බලපෑම් ඉහළ යෑම.**
- 06) දේශීය සංස්කෘතියට බලපෑම් එල්ලවීම.**
- 07) නොගැලපෙන ආර්ථික හා පරිභෝජන රටා රටතුළ ප්‍රචලිත වීම.**
- 08) විදේශ ණය ආධාර මත යැපෙයිමට සිදුවීම.**
- 09) ලෝක ආර්ථිකයන් වෙනස්වීම්වලට සෘජුවම මුහුණදීමට සිදුවීම.**
- 10) රාජ්‍ය අංශය ආර්ථික කටයුතුවලින් ඈත්වීම නිසා සුහසාධන ගැටළු ඇතිවීම.**
- 11) විදේශ ණය ලබාදීමේදී කොන්දේසිවලට යටත්වීමට සිදුවීම.**
- 12) මිලපාලනය වැනි ආරක්ෂණවාදී උපක්‍රමවලින් ඈත්වීම නිසා දිළිඳු ජනතාව පීඩාවට පත්වීම.**
- 13) දේශීය සම්පත් සුරාකෑම ලක්වීම.**
- 14) දේශීය යැපුම් ආර්ථික රටාව විනාශවීම.**
- 15) දේශීය ළඳුරු කර්මාන්ත විනාශවී යාම.**

The background features abstract, overlapping green geometric shapes, primarily triangles and polygons, in various shades of green, creating a modern and dynamic visual effect.

Thank You

Sampath thilakarathna